ADVODAN

Aktuel GDPR-praksis

Karsten Holt, advokat og certificeret databeskyttelses-rådgiver, CIPP/E, CIPM, CIPT, FIP, AIGP
formand for Fagudvalget for Databeskyttelse

1. September 2026

Agenda

Temaer – aktuelle (og altid relevante) – enkelte med nye afgørelser:

- Behandlingssikkerhed
- Adgangsbegrænsning
- Pseudonymisering *EDPS vs. SRB*
- Sletning: Strukturerede og ustrukturerede data
- Oplysningspligt ctr. Tavshedspligt
- Tredjelandsoverførsler
- Brug af og tilsyn med databehandlere
- Interne compliance-kontroller
- Awareness-træning
- Godtgørelse for ikke-økonomisk skade (landsretsdom)
- Lettelser på vej? (Digital Omnibus)

Behandlingssikkerhed

Er forsendelse med alm. brev fortsat en sikker forsendelsesform?

Trods kendte udfordringer med breve siden 1.1.2026, mener Datatilsynet som udgangspunkt at brevforsendelse stadig er sikkert, også til følsomme og fortrolige oplysninger.

MEN man skal altid foretage en konkret **risikovurdering** og overveje andre metoder (f.eks. Anbefalet eller kurerpost) ved:

- Særligt kritiske dokumenter (f.eks. Pas)
- Forsendelser med store mængder følsomme eller fortrolige personoplysninger
- Erfarede problemer med forsendelser til en given modtager

Behandlingssikkerhed - adgangsbegrænsning

”En advokat kan dele fortrolige oplysninger med advokater og andre, der er beskæftiget i samme advokatfirma som advokaten, hvis det åbenbart er i klientens interesse. ”
(Advokatetiske regler, artikel 17)

Overvej adgangsbegrænsning internt i firmaet – evt. på sagstyper:

- I advokatsystemet
- På minretssag.dk

Hvor tit tjekkes adgangsrettighederne?

Deling eksternt kræver som hovedregel klientens samtykke (undtaget retslig forpligtelse eller åbenbar almeninteresse)

Behandlingssikkerhed – Multifaktor login (MFA)

En ekstra faktor – f.eks. NemID, sms-kode, ansigtsgenkendelse mv.
Anbefalet af CfCS siden sommeren 2021 på alle systemer med følsomme eller fortrolige oplysninger, der kan tilgås eksternt (f.eks. Fra bærbar eller mobil)

Mange afgørelser om manglende brug af MFA – flere med bøder

Pseudonymisering – er det stadig personoplysninger?

JA, pseudonymiserede data er stadig persondata, men ikke for alle

EU-dom af 4. september 2025 *EDPS vs. SRB* slår fast, at vurderingen af, om der er tale om persondata, skal ske i forhold til den specifikke behandling og de "hjælpemidler" som den konkrete dataansvarlige med rimelighed kan få udgang til.

Datatilsynet har efterfølgende præciseret, at der sker identifikation mellem dataansvarlig og databehandler, så den dataansvarliges pseudonymisering medfører ikke, at oplysninger overladt til en databehandler, ikke skal anses som persondata, selv om databehandleren ikke modtager nøglen.

Se også EDPB-vejledning 02/2026 om anonymisering (høringsudkast)

Sletning

- Er der slettepolitik for advokatsystemet mv.? (strukturerede data) – og gennemføres det konsekvent?
- Hvad kan gemmes aht. andre pligter (f.eks. interessekonflikttjek) – og hvor længe?
- Slettepolitik for mailsystemet (ustrukturerede data) – anbefales kraftigt (undgå dobbeltopbevaring)
- Øvrige opbevaringssteder; fildrev, intranet mv. – fastsæt retningslinjer

Konsekvenser ved overtrædelse? BØDE

Sletning efter anmodning (GDPR art. 17 – ”retten til at blive glemt”:

- EU-rapport afslører udbredt mangel på interne procedurer for håndtering af sletteanmodninger, manglende træning af medarbejdere, misbrug af undtagelser, manglende (implementering af) slettepolitikker mv.

Sletning

Vestre Landsrets dom af 2. september 2025 i ILVA-sagen (startet i 2018)

- Bøde på 1,5 mio. kr. for manglende slettepolitik for ældre IT-system med oplysninger om 350.000 tidligere kunder.
- Forsætlig overtrædelse, da ledende medarbejdere havde kendskab til opbevaringen af de gamle kundeoplysninger, selv om systemet sjældent benyttedes
- Byretten havde fastsat bøden til 100.000 kr. (uagtsom overtrædelse)
- Bøden blev – efter EU-domstolens fortolkning af begrebet ”virksomhed” - fastsat på baggrund af hele koncernens omsætning (7 mia. kr.), men flere formildende omstændigheder (4 % af omsætningen ville udgøre 280 mio. kr.), gjorde, at Datatilsynet indstillede en bøde på ikke under 1,5 mio. kr.

Oplysningspligt ctr. tavshedspligt

Oplysningspligten er et EU-fokusområde for tilsyn i 2026 – Datatilsynet fokuserer på oplysningspligten overfor ansatte med fokus på kontrolforanstaltninger. 30 virksomheder udvalgt til tilsyn.

Clashet mellem oplysningspligt og tavshedspligt er særligt for advokater. Vi skal opfylde oplysningspligten uden at krænke tavshedspligten

Temaet er behandlet i Advokatsamfundets seneste vejledning fra marts 2025 om behandling af personoplysninger

Indsigtsanmodninger
- flere afgørelser

- Kritik af pengeinstituts nægtelse af kundes indsigt i logfiler (Ex-ægtefælle ansat i banken - uberettiget tilgang til klagers bankkonti) – logs er omfattet af retten til indsigt, jf. EU-dom af 22.6.2023 – 3 måneder om at svare – betinget tilbagebetaling af gebyrer af opgivelse af indsigtsanmodning
- Alvorlig kritik af Securitas, der nægtede kunde indsigt i telefonsamtale mellem kunden og virksomheden. Interne retningslinjer ikke fulgt. Filerne blev slettet efter 12 måneder (mens klagesag verserede)
- 2 virksomheder politianmeldt for ikke at besvare indsigtanmodninger fra fagforeninger, selv efter at Datatilsynet var gået ind i sagen
- Alvorlig kritik af Skatteforvaltningen for lange svartider (100 dage i snit) på indsigtsanmodninger – køsystem begrundet i ”lighedshensyn”

Tredjelandsoverførsler
- særligt om USA

Data Privacy Framework (DPF) fra 2023 er stadig gældende, MEN

Philippe Latombe rejste i 2023 sag ved EU-rettens 1. instans, som dog i september 2025 frifandt EU-KOM, da vedtagelsen af DPF ikke var ugyldig ud fra forholdene i 2023.

Dommen er anket til EU-Domstolen, hvor sagen verserer. Microsoft er i juni 2026 indtrådt i sagen som intervenient for EU-Kommissionen

EDPB har i et brev af 31.7.2026 officielt bedt EU-Kommissionen om alvorligt at genoverveje holdbarheden af DPF efter *"Trump v. Slaughter" (US Supreme Court, 29.6.2026),* der fastslog, at USA's præsident kan afskedige medlemmer af FTC

NOYB (Max Schrems) har også opfordret EU_KOM til at genoverveje DPF

Tredjelandsoverførsler
- særligt om USA

Datatilsynets holdning?

- Har den 1. juli 2026 præciseret, at DPF fortsat er gældende, indtil den annulleres af EU-KOM eller EU-Domstolen, men følger sagen tæt i dialog med EDPB

- Har opfordret dataansvarlige, der benytter andre overførselsgrundlag, f.eks. SCC, til at genbesøge deres TIA'er ift. landevurderingen af USA

- *"Dette er en lejlighed til at genbesøge sine exit-strategier i tilfælde af, at det skulle vise sig nødvendigt." (*Datatilsynets nyhed af 1. juli 2026)

Tilsyn med databehandlere

Vejledning fra Datatilsynet i oktober 2021

- Pointsystem til risikovurdering (1-10 point tildeles ud fra antal registrerede samt typen af oplysninger – følsomme og fortrolige)
- 6 tilsynskoncepter
- Årligt tilsyn på de mest centrale databehandlere (ofte IT-revisionserklæring)

Det skal dokumenteres, at der er foretaget risikovurdering af alle databehandlere, der skal lægges en tilsynsplan – og den skal følges.

Første bødesag om manglende databehandlertilsyn kom i starten af 2024 (Capio)

EDPB-udtalelse fra **oktober 2024**: Vi skal som dataansvarlig kende hele netværket af databehandlere og disse underdatabehandlere mv. Vi skal føre tilsyn med 1. led og påse, at de gør det med deres underdatabehandlere

Brug af underdatabehandlere

Vigtige spørgsmål:

- Behandler databehandleren oplysningerne til uvedkommende formål?
- Sker der overførsel af personoplysninger til usikre tredjelande?
- Er den konkrete opsætning af systemet i overensstemmelse med risikovurderingen

Datatilsynets præcisering vedr. vilkår i databehandleraftaler om overførsler til tredjelande (januar 2026) – opfølgning op KOMBIT-sagen:

- Der skal være en ajourført liste over anvendte underdatabehandlere i aftale eller tillæg
- Listen skal angive lokationer (lande) for behandlingen

Datatilsynets afgørelse af 29.1.2026 i Chromebook-sagen - alvorlig kritik - 51 kommuner:

- Selve overførslen til Google baseret på DPF – OK (endnu)
- Manglende dokumenteret vurdering (TIA) af videreoverførsler til underdatabehandlere i en række tredjelande (10 lande). Er der bedt om dokumentation for databehandlerens kontrol med underdatabehandlere?

Interne compliance-kontroller

Artikel 30-fortegnelser, risikovurderinger, politikker og retningslinjer skal være på plads

Husk også retningslinjer for håndtering af databrud og registreredes anmodninger om sletning, indsigt mv. (læs de mange vejledninger fra Datatilsynet!)

Det er mindst lige så vigtigt, at der føres kontrol med, at reglerne de facto efterleves – og kontrollerne skal dokumenteres, f.eks.:

- Kontrol af sletning
- Kontrol af adgangsrettigheder
- Kontrol af lagring af data på drev mv.

Awareness-træning af medarbejdere – husk dokumentation

Erstatning for ikke-økonomisk skade - dom fra Højesteret

Østre Landsrets dom af 20. august 2025 om godtgørelse for utilsigtet videregivelse af personoplysninger i forbindelse med aktindsigtsanmodning (i sag om støtte til efterskoleophold) fra tidligere ægtefælle, der anvendte oplysningerne i en familiesag. Oplysningerne omfattede eksmandens økonomiske forhold (person B) og helbredsoplysninger om eksmandens nye samlever (person A).

Nedlagt påstand om erstatning efter DBL § 40 og GDPR art. 82 på 55.000 kr. ØL tilkendte 2.500 kr. til sagsøger A – B fik ikke medhold.

Højesteret har ved dom af 24.8.2026 forhøjet godtgørelsen til 30.000 kr. til A, men stadfæstede frifindelsen vedr. godtgørelse til person B. Dog statueret at Bs privatliv var krænket og sagsomkostninger ophævet.

Digital Omnibus (november 2025)

Hvilke lettelser kan ventes?

- Lempelser i kravet om fortegnelser for virksomheder under 750 ansatte
- Risikobaseret tilgang, formentlig kun ved høj risiko
- Simplere cookie-regler, der forventes indskrevet GDPR (i dag i ePrivacy-direktivet)

Skal vi så ikke længere lave fortegnelser? JO, det anbefales kraftigt

Hvornår kommer de?

- Uvist men næppe før 2027 eller 2028

ADVODAN

Spørgsmål?

holt@advodan.com